

UNIWERSYTET ŚLĄSKI
W KATOWICACH

Szanowni Państwo,

z okazji przypadającego na rok 2025 jubileuszu 50-lecia śląskiej rusycystyki prowadzonej na Wydziale Humanistycznym Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach mamy przyjemność zaprosić uczniów do udziału w projekcie dydaktycznym **„50 lekcji na 50 lat śląskiej rusycystyki”**.

Nasi wykładowcy przygotowali dla Państwa ofertę różnorodnych zajęć, lekcji, miniwykładów, warsztatów itp., w których uczniowie mogą wziąć udział w dogodnej dla Państwa formie i lokalizacji (w szkole, na Wydziale Humanistycznym w Sosnowcu bądź online).

Zapisy na zajęcia rozpoczynają się **3 marca 2025 roku** i odbywają się za pośrednictwem formularza: <https://forms.gle/dY6EBE5HjkRAu8j97>.

Koordinatorkami zapisów są Panie
dr Gabriela Wilk oraz dr Alicja Mrózek
e-mail: filologia.rosyjska.wh@us.edu.pl

Zachęcając do skorzystania z naszej oferty
i odwiedzenia nas w Sosnowcu,
łączymy serdeczne pozdrowienia

W imieniu dyrekcji kierunku filologia wschodniostłowińska
dr Lidia Mięśowska, prof. UŚ
e-mail: lidia.miesowska@us.edu.pl

1

RuSlang, czyli młodzieżowa nowomowa

dr Gabriela Wilk

Czy rosyjski slang to tylko dziwne skróty i zapożyczenia? Nic z tych rzeczy! RuSlang to barwny miks młodzieżowej kreatywności, języka internetu i historii. Na lekcji odkryjemy, skąd biorą się najciekawsze wyrażenia, jak zmieniają się ich znaczenia i dlaczego niektóre słowa brzmią znajomo... Gotowi na językową podróż po rosyjskiej nowomowie?

miniwykład z elementami ćwiczeń

2

Co nam przeszkadza w tłumaczeniu, czyli o językowych i kulturowych barierach w przekładzie

dr hab. Jolanta Lubocha-Kruglik, prof. UŚ

Czy tłumaczenie jest trudne? Czy wystarczy znać dobrze dwa języki, a reszta zrobi się sama? Nic bardziej mylnego! Błąd w interpretacji oryginału może zmienić sens całego tekstu, a różnice kulturowe dodatkowo utrudniają zadanie. Na lekcji dowiesz się, jakie kompetencje powinien posiadać dobry tłumacz. Tajniki tłumaczeń odkrywamy na przykładach filmów, reklam i przemówień prezydentów.

wykład z prezentacją

3

Baśń ludowa *Kołobok*

dr Jaśmina Śmiech

Czy znasz rosyjską baśń ludową *Kołobok*? Na lekcji obejrzymy klasyczną animację tej opowieści – nawet bez znajomości rosyjskiego zrozumiesz jej sens! Prześledzimy przygody tytułowego bohatera, poznamy cechy baśni ludowej i zastanowimy się, jakie przesłanie kryje ta historia. Gotowi na podróż do świata dawnych opowieści?

lekcja z projekcją filmu animowanego

4

„Smacznie – i kropka” czy McDonald’s? Czyli jak Rosjanie radzą sobie bez zachodnich marek

dr Alicja Mrózek

Co się dzieje, gdy znane marki znikają z rynku? Rosja, po wycofaniu zachodnich firm, stworzyła własne odpowiedniki – zamiast McDonald’s jest „Smacznie – i kropka”, a zachodnie produkty zastępują lokalne wersje. Na tej lekcji sprawdzimy, jak Rosjanie radzą sobie bez globalnych marek, czy „kopie” dorównują oryginałom i jak polityka wpływa na codzienne wybory konsumentów.

miniwykład z dyskusją

5

Sekretne życie wyrazów, czyli jak zmienia się ich znaczenie w czasie i w żywej mowie

dr Maciej Labocha

Czy wyrazy zawsze znaczą to samo? Na wykładzie dowiesz się, jak daleko w historii bywają osadzone słowa, których używamy na co dzień, jak na przestrzeni stuleci dochodziło do zmian znaczeniowych wyrazów, których używamy dzisiaj, a także jak wykorzystujemy potencjał znaczeniowy wyrazów dla ułatwienia codziennej komunikacji.

miniwykład z dyskusją

6

Kolonializm rosyjski wobec kolonializmu innych państw europejskich

dr hab. Andrzej Polak, prof. UŚ

Jak Rosja zbudowała swoje imperium? W przeciwieństwie do kolonii morskich Wielkiej Brytanii czy Francji Rosja tworzyła imperium lądowe, odmawiając nazywania podbitych ziem koloniami. Od Iwana Groźnego po ZSRR – prześledzimy ekspansję na Kaukaz, Syberię i Azję Środkową, odkrywając, czym rosyjski kolonializm różnił się od zachodniego.

miniwykład

7

W jakim języku mówią rosyjscy youtuberzy?

dr Joanna Woch

Jak naprawdę mówią rosyjscy youtuberzy? Na tej lekcji odkryjesz współczesny, potoczny język rosyjski – pełen skrótów, młodzieżowych zwrotów i internetowych trendów. Sprawdzimy, czym różni się od klasycznego języka z podręczników i jakie słowa rządzą w mediach społecznościowych. To świetna okazja, by poznać rosyjski, jakim posługują się młodzi – dynamiczny, żywy i pełen niespodzianek!

miniwykład z elementami ćwiczeń

8

Czy niedźwiedź otworzył XXI Mistrzostwa Świata w Piłce Nożnej w 2018 roku?

dr hab. Justyna Tymieniecka-Suchanek, prof. UŚ

Czy to prawda, że niedźwiedź otworzył XXI Mistrzostwa Świata w Piłce Nożnej w 2018 roku? Na tej lekcji przyjrzymy się roli niedźwiedzia w kulturze rosyjskiej – od legend i symboliki po sport i popkulturę. Dowiesz się, skąd wzięto się to skojarzenie, jakie ma znaczenie dla Rosjan i czy faktycznie drapieżnik miał coś wspólnego z mundialem. To fascynująca podróż przez historię, stereotypy i realia!

miniwykład z prezentacją

9

Komunalka i czelowiejnik – wczoraj i dziś kwestii mieszkaniowej

dr Aneta Banaszek-Szapotałowa

Czy słowa mogą opowiadać historię mieszkaniowej codzienności? Na tej lekcji odkryjemy, jak ślady dawnych warunków życia odzwierciedliły się w języku rosyjskim (między innymi na przykładzie tzw. komunalek). Zastanowimy się, co język mówi o społeczeństwie, jak zmieniały się realia mieszkaniowe i jakie echa przeszłości wciąż brzmią w dzisiejszej Rosji.

miniwykład z dyskusją

10

Rosyjskie zespoły heavy metal

dr hab. Małgorzata Borek, prof. UŚ

Mocne riffy, bunt i historia – rosyjski heavy metal to coś więcej niż muzyka! Na tej lekcji poznasz kultowe zespoły, które kształtowały scenę metalową w Rosji. Zobaczysz, jak ich twórczość odzwierciedlała burzliwe czasy – od radzieckiej cenzury po współczesne napięcia polityczne. To wyjątkowa okazja, by odkryć, jak metal stał się głosem sprzeciwu i wyrazem emocji rosyjskiego społeczeństwa. Gotowy na solidną dawkę muzyki i historii?

miniwykład z prezentacją

11

Co ma „gen” do „żony”, czyli o zaskakujących związkach między wyrazami

dr Maciej Walczak

Czy „gen” i „żona” mogą mieć coś wspólnego? Okazuje się, że tak! Język pełen jest zaskakujących powiązań między wyrazami, które kryją fascynujące historie i tajemnice etymologii. Na tej lekcji odkryjemy, skąd biorą się słowa, jak się zmieniają i dlaczego niektóre mają wspólne korzenie, choć na pierwszy rzut oka nic ich nie łączy. Gotowi na językową przygodę?

miniwykład z prezentacją

12

Prorok czy inspiracja dla demagogów? O wykorzystywaniu myśli Fiodora Dostojewskiego w rosyjskiej propagandzie

dr hab. Mirosława Michalska-Suchanek,
prof. UŚ

Czy Fiodor Dostojewski przewidział przyszłość Rosji, czy może jego myśli są jedynie narzędziem w rękach propagandy? Na tej lekcji przyjrzymy się, jak jego idee są dziś wykorzystywane w rosyjskiej narracji politycznej. Zastanowimy się, czy Dostojewski był prorokiem swoich czasów, czy też jego twórczość jest na tyle wieloznaczna, że można nadać jej dowolne znaczenie.

miniwykład z dyskusją

13

Śmiech przez łzy, czyli wojna w memach

dr Ewa Kapela

Czy wojna może być tematem memów? Na tej lekcji przyjrzymy się, jak internet reaguje na konflikt w Ukrainie – od satyry po propagandę. Zastanowimy się, dlaczego ludzie tworzą memy na tak trudne tematy i jak humor pomaga radzić sobie z rzeczywistością. Analizując popularne obrazy i hasła, odkryjemy, jak memy kształtują opinię publiczną i wpływają na postrzeganie wojny w mediach.

miniwykład z prezentacją

14

A jak Azowstal, B jak Bayraktar, C jak cyborg..., czyli ukraiński alfabet konfliktu

dr Aneta Banaszek-Szapowałowa

Czy wojna zmienia język? Na tej lekcji przyjrzymy się słowom, które pojawiły się w języku ukraińskim w wyniku konfliktu z Rosją. Poznamy ich znaczenie oraz kontekst powstania. Od „Azowstalu” po „cyborgów” – każde z tych słów skrywa historię odwagi, tragedii i codzienności wojny oraz kształtuje współczesny język Ukrainy. To wyjątkowa okazja, by zobaczyć, jak język staje się świadkiem historii.

miniwykład z dyskusją

15

Gramatyka na wesoło – o podobieństwach i różnicach w polskim i rosyjskim systemie gramatycznym

dr Aleksandra Krawuczka

Gramatyka nie musi być nudna! Na tej lekcji porównamy język polski i rosyjski w lekki, zabawny sposób. Odkryjemy, dlaczego niektóre zasady są podobne, a inne mogą wprowadzać w błąd. Poprzez gry i zabawy przekonasz się, że gramatyka może być świetną łamigłówką, a znajomość różnic międzyjęzykowych ułatwi Ci naukę rosyjskiego.

miniwykład z ćwiczeniami

16

„Inny” to też człowiek. Warsztaty wielokulturowe

dr Agnieszka Lenart

Czy różnice kulturowe nas dzielą, czy mogą nas wzbogacić? Na tych warsztatach przekonasz się, jak różnorodność kształtuje nasze spojrzenie na świat. Dzięki fragmentom literatury i grze *Odkrywców kultur* odkryjemy, co nas łączy, a co czyni wyjątkowymi. To okazja, by lepiej się poznać, zintegrować i nauczyć się otwartości na innych.

warsztaty

17

Muzyczna podróż po Europie Wschodniej. Lekcje z cyklu „Tego nie znajdziesz w podręczniku”

dr Gabriela Wilk
dr Swietłana Biczak
mgr Krystsina Artamonawa

Odkryj brzmienia współczesnej muzyki rozrywkowej Europy Wschodniej i ucz się rosyjskiego w niebanalny sposób! Wykładowcy poprowadzą Cię przez świat hitów, tekstów piosenek i ciekawostek kulturowych. Będzie rytmicznie, różnorodnie i inspirująco – idealna okazja, by połączyć naukę z dobrą zabawą!

trzy lekcje

18

Napisy filmowe DIY. Jak przetłumaczyć film krok po kroku?

dr Anna Paszkowska

Czy zastanawiałeś się, jak powstają napisy do filmów? Na zajęciach poznasz proces tłumaczenia dialogów i synchronizowania tekstu z obrazem. Pracując z profesjonalnym programem do tworzenia napisów, spróbujesz swoich sił jako tłumacz filmów! Na zakończenie obejrzymy *Bikiniarzy* z napisami przygotowanymi przez studentów. To świetna okazja, by odkryć kulisy pracy nad napisami i zdobyć praktyczne umiejętności!

miniwykład z projekcją filmu

19

W świecie mitologii Słowian. Wierzenia, praktyki i zwyczaje, które przetrwały do dzisiaj

dr Tomasz Bugaj

Chcecie poznać wierzenia, które przetrwały wieki? Na tych zajęciach zanurzymy się w świat mitologii Słowian. Odkryjemy starożytne zwyczaje, takie jak postrzyżyny, Maslenica czy Noc Kupały, których ślady możemy odnaleźć we współczesnych świętach i rytuałach. Porozmawiamy o tym, jak słowiańska magia i obyczaje wpływają na naszą kulturę, tradycje i życie codzienne.

miniwykład z dyskusją

22

Rosja to nie tylko pielmieni i bliny. Kilka słów o perełkach kuchni tatarskiej

mgr Sofia Kamalova-Richter

Podczas tej lekcji odkryjemy tajniki kuchni tatarskiej, której przedstawiciele są jedną z największych i najstarszych grup etnicznych w Rosji. Poznamy aromatyczne potrawy, ich znaczenie w kulturze i codziennym życiu Tatarów. Dowiemy się, co sprawia, że kuchnia ta jest wyjątkowa i dlaczego warto jej spróbować. Gotowi na smakowitą podróż?

miniwykład z prezentacją i ćwiczeniami

25

Władywostok – brama do Azji. W podróży na Daleki Wschód Rosji

mgr Krystyna Artamonava

Czy wiecie, że Rosja sięga aż do Pacyfiku? Władywostok to miasto na Dalekim Wschodzie, fascynujące miejsce, gdzie spotykają się wpływy rosyjskie i azjatyckie. Podczas tej lekcji odkryjemy jego historię, kulturę i znaczenie jako „bramy do Azji”. Dowiemy się, ile trwa podróż Koleją Transsyberyjską i co warto zobaczyć w tym niezwykłym zakątku świata.

lekcja z prezentacją i ćwiczeniami

20

Imiona własne w kulturze popularnej – od Jaśka do Wańki

dr hab. Oksana Małysa, prof. UŚ

Czy Jaś i Wańka to to samo imię? Jak imiona bohaterów wpływają na odbiór książek i filmów? Na tej lekcji przyjrzymy się imionom własnym w kulturze popularnej – ich znaczeniom, funkcjom i tłumaczeniom. Odkryjemy, dlaczego niektóre imiona brzmią znajomo, a inne zmieniają się w przekładach. Będzie to fascynująca podróż przez język, literaturę i kino!

miniwykład z prezentacją

23

Dlaczego italik nie lubi bolda, a litery złością się na podkreślenie, czyli o trudnej miłości redaktora do książek

mgr Anna Tyka

Czy redaktor to tylko poprawiacz błędów? A może strażnik dobrej książki? Na lekcji poznasz pracę redaktora – osoby, która sprawia, że teksty stają się klarowne i przyjemne w czytaniu. Dowiesz się, dlaczego italik i bold nie zawsze się dogadują, jak wygląda droga od surowego tekstu do gotowej książki oraz jakie wyzwania niesie czytanie książek, gdy każde słowo wymaga krytycznego spojrzenia.

miniwykład z elementami warsztatów

26

Czy słownikom dwujęzycznym można ufać? Fakty i mity

dr Maciej Labocha

Czy słowniki dwujęzyczne są prawdziwe i czy można je traktować jako ostateczne źródło wiedzy językowej? Przyjrzymy się ciekawym i czasem kontrowersyjnym rozwiązaniom z zakresu gramatyki i wyodrębniania znaczeń oraz ilustrowaniu znaczeń odpowiednimi połączeniami wyrazowymi. Dowiesz się, jak powstają słowniki, kto decyduje o tym, co i jak jest w nich zapisane, dlaczego niektóre zapisy w słownikach budzą wątpliwości.

miniwykład z dyskusją

21

„Niektórzy lubią poezję” – nie tylko rosyjską. Warsztaty z czytania wiersza

dr Lidia Mięowska, prof. UŚ

Czy poezja jest tylko dla wybranych? A może każdy może ją zrozumieć na swój sposób? Na tych warsztatach przekonamy się, jak czytać wiersze, by odkrywać ich sens i piękno. Sięgnijmy po utwory poetów rosyjskich i innych, zadając pytania: po co nam poezja i czy każda interpretacja jest dobra? A może istnieje granica między analizą a interpretacją? Spróbujemy razem odkryć magię słów!

warsztaty

24

Socrealizm w Polsce: architektura

dr hab. Beata Pawletko, prof. UŚ

Czy socrealistyczna architektura to tylko relikty minionej epoki, czy może coś więcej? Na tej lekcji odkryjemy, jak ideały realizmu socjalistycznego kształtowały przestrzeń powojennej Polski. Przyjrzymy się ikonom tego stylu – od Pałacu Kultury i Nauki po Nową Hutę i Nowe Tychy. Zastanowimy się, dlaczego te miejsca przyciągają filmowców, turystów i nowych mieszkańców. Czy socrealizm wciąż żyje w polskich miastach?

miniwykład z dyskusją

27

Precz z klasyką! Czyli najnowszego dramatu rosyjskiego potyczki z tradycją

dr Lidia Mięowska, prof. UŚ

Czy klasyka to świętość, czy pole do eksperymentów? Współczesna dramaturgia rosyjska zrywa z tradycją, bawi się formą i treścią, prowokuje i zaskakuje. Podczas tej lekcji poznamy najciekawsze przykłady nowoczesnych inscenizacji i tekstów, które na nowo interpretują literackie kanyony. Czy klasyczne dzieła mogą brzmieć świeżo i buntowniczo? Przekonajmy się razem!

miniwykład interaktywny

28

Tradycje i święta w filmie animowanym *Masza i Niedźwiedź*

dr Jaśmina Śmiech

Czy znasz rosyjskie tradycje i święta? Przez pryzmat kultowego serialu animowanego *Masza i Niedźwiedź* dowiesz się, jak Rosjanie celebrują ważne chwile, co kryje się za zwyczajem picia herbaty z samowara i jak wygląda pierwszy dzień w szkole. Odkryjesz ludowe stroje, instrumenty i sposoby spędzania czasu wolnego. To lekcja kultury z nutą języka rosyjskiego – bez konieczności jego znajomości!

lekcja z projekcją fragmentów filmu

29

Łajka, Szarik, Jantar, Pirat, Keksik, Puszkin..., czyli co imię mówi o psie

dr hab. Agnieszka Gasz

Czy imię psa może zdradzać jego charakter albo mówić coś o jego właścicielu? Podczas tej lekcji przeanalizujemy motywy wyboru imion dla czworonożnych przyjaciół w Polsce i Rosji. Sprawdzimy, czy popularne imiona psów nawiązują do kultury, historii lub trendów społecznych. Dowiedziecie się, dlaczego jedne imiona brzmią dumnie, a inne budzą uśmiech.

miniwykład z prezentacją i dyskusją

30

Języki wschodniosłowiańskie – podobieństwa i różnice (na przykładzie „falszywych przyjaciół”)

dr Alicja Mrózek

Czy „magazyn” to po rosyjsku sklep, a „zapomnieć” znaczy to samo po ukraińsku? Nie daj się zwieść! Języki wschodniosłowiańskie są do siebie podobne, ale pełne „falszywych przyjaciół”, czyli słów, które mogą prowadzić do zabawnych (lub kłopotliwych) nieporozumień. Podczas lekcji sprawdzimy, jak łatwo się pomylić i jak te różnice wpływają na komunikację międzykulturową.

miniwykład z elementami ćwiczeń

31

Eksplodacja remake’ów, czyli klasyka rosyjska w nowej odsłonie

mgr Anna Tyka

Czy klasyka musi być nudna? Współcześni twórcy udowadniają, że nie! Na tej lekcji odkryjemy różne formy literackich remake’ów oraz ich związek z kulturą masową i literaturą wysoką. Sprawdzimy, jak współcześni dramaturdzy odświeżają klasykę rosyjską i dlaczego te reinterpretacje budzą emocje.

miniwykład

32

Literatura w państwie totalitarnym

dr hab. Andrzej Polak, prof. UŚ

Czy literatura może być niebezpieczna? W ZSRR jak najbardziej! Podczas wykładu dowiesz się, jakie tematy były zakazane, dlaczego pisarze musieli omijać cenzurę i jak autocenzura wpływała na ich twórczość. Usłyszysz także o tym, jak kontrolowano literaturę za rządów Stalina i później oraz jak przebiegało przywracanie czytelnikom rosyjskim dzieł nieobecnych, zakazanych, zapomnianych.

miniwykład

33

Fake newsy – od konia trojańskiego do Wikipedii

dr Ewa Kapela

Czy tak łatwo oszukać całe społeczeństwo? Od konia trojańskiego po współczesne fake newsy zmanipulowane informacje kształtują historię i wpływają na nasze decyzje. Na tej lekcji dowiesz się, skąd pochodzi termin dezinformacja i jakie techniki stosują jej twórcy. Zastanowimy się, jak odróżnić prawdę od manipulacji i spróbujemy odpowiedzieć na pytanie: czy encyklopedia może kłamać?

miniwykład z prezentacją

34

Dlaczego na ikonie Chrystus trzyma w rękach małą Matkę Boską?

dr hab. Justyna Tymieniecka-Suchanek,
prof. UŚ

Czy zauważyłeś, że na niektórych ikonach Chrystus trzyma w rękach małą Matkę Boską? To nie przypadek! Na tej lekcji odkryjemy tajemnice sztuki ikonopisania – jej techniki, symbolikę i unikalne cechy. Dowiesz się, jak czytać ikony, co wyróżnia je spośród innych dzieł sztuki i dlaczego każdy szczegół ma głębokie znaczenie. To podróż do świata mistycznych obrazów, które kryją w sobie więcej, niż się wydaje!

miniwykład z prezentacją

35

Osiem – *восемь*, jesień – *осень*, czyli o wybranych różnicach między językiem polskim i rosyjskim

dr Maciej Walczak

Czy „jesień” i „осень” naprawdę brzmią podobnie? A może tylko tak się wydaje? Na tej lekcji odkryjemy, jak kształtowały się różnice fonetyczne między językiem polskim a rosyjskim. Dowiesz się, dlaczego niektóre słowa wyglądają znajomo, ale brzmią zupełnie inaczej, i jakie procesy językowe za tym stoją. To fascynująca podróż w czasie, która pomoże Ci lepiej zrozumieć oba języki!

miniwykład z prezentacją

36

Bajki rosyjskie dla małych i dużych

dr hab. Małgorzata Borek, prof. UŚ

Czy bajki są tylko dla dzieci? Na tej lekcji odkryjemy kultowe rosyjskie animacje, które bawią i uczą kolejne pokolenia – od klasycznego *Wilka i Zająca* po współczesną *Maszę i Niedźwiedzia*. Poznamy także bohaterów takich bajek, jak *Czeburaszek* czy *Troje z Prostokwaszyna*. To nie tylko podróż do świata bajek, ale też okazja do nauki języka w lekkiej, przyjemnej formie.

lekcja z projekcją fragmentów bajek

37

Nie taki akcent straszny, czyli kilka słów o akcencie wyrazowym w języku rosyjskim

dr Joanna Woch

Czy rosyjski akcent wyrazowy jest trudny? Niekoniecznie! Na tej lekcji rozwiemy wszelkie wątpliwości i odkryjemy proste zasady akcentowania w języku rosyjskim. Porównamy je z polszczyzną, poznamy typowe pułapki i przekonamy się, że niepoprawny akcent może zmienić znaczenie słowa. Przyjdź i zobacz, że nie taki akcent straszny...

lekcja

38

Lewiatan Andrieja Zwiagincewa – przypowieść nie tylko o Rosji

dr hab. Beata Pawletko, prof. UŚ

Czy film może być współczesną przypowieścią? *Lewiatan* Andrieja Zwiagincewa to coś więcej niż opowieść o jednostce walczącej z systemem – to metafora mechanizmów władzy, cenzury i społecznych napięć. Na lekcji przeanalizujemy, jak reżyser wykorzystuje motyw mitycznego potwora i jakie analogie między Rosją a Zachodem można dostrzec w tej filmowej wizji. Sprawdzimy, dlaczego *Lewiatan* wywołał tak silne emocje na całym świecie.

miniwykład z dyskusją

39

Griszowie i inni – motywy wschodniosłowiańskie w zachodniej literaturze fantasy

dr Alicja Mrózek

Czy zachodnia fantasy to tylko smoki i rycerze? Niekoniecznie! Wiele współczesnych powieści czerpie z mitów i historii Europy Wschodniej. Na lekcji odkryjemy, jak wschodniosłowiańskie motywy – od tajemniczych Griszów po mroźne carstwa – inspirują autorów *young adult* i *new adult*. Sprawdzimy, które książki warto przeczytać i jak słowiańskie klimaty podbijają światową fantastykę.

miniwykład z dyskusją

40

Podróż do trzeciej stolicy Rosji

mgr Sofia Kamalova-Richter

Moskwa i Petersburg to dwie stolice Rosji, ale co z trzecią? O ten tytuł rywalizuje kilka miast. Podczas tej lekcji wyruszymy w podróż do jednego z nich, poznając jego historię, kulturę i tajemnice. Odkryjemy fascynujące legendy, niezwykle miejsca i ciekawostki, które czynią to miasto wyjątkowym. Gotowi na wyprawę do serca Rosji?

miniwykład z prezentacją i ćwiczeniami

41

Wielkie (nie)obecne? Kobiety-pisarki w literaturze rosyjskiej

dr Paulina Charko-Klekot

Czy rosyjska literatura to tylko Tolstoj i Dostojewski? Na tych zajęciach przyjrzymy się wybitnym rosyjskim pisarkom – zarówno tym współczesnym, jak i tym, które torowały im drogę. Odkryjemy, dlaczego ich głosy były często pomijane i jak dziś kształtują literacki krajobraz Rosji. Gotowi na spotkanie z literaturą, która przełamuje schematy i zmienia perspektywę?

miniwykład z prezentacją

42

Czy na pewno czytamy to, co napisał autor, czyli o manipulacji w przekładzie

dr hab. Jolanta Lubocha-Kruglik, prof. UŚ

Czy zawsze czytamy to, co napisał autor? Niekoniecznie! Tłumacz ma ogromną moc – może skracać, zmieniać, a nawet usuwać fragmenty dzieła. Na lekcji przyjrzymy się manipulacjom w przekładach *Braci Karamazow*, *Kubusia Puchatka* czy *Clockwork Orange*. Jak tłumacz wpływa na odbiór książki? Odkryjemy to na interesujących przykładach!

wykład z prezentacją

43

Z piedestału na ziemię. O demaskowaniu literackich ikon (na przykładzie Fiodora Dostojewskiego)

dr hab. Mirosława Michalska-Suchanek,
prof. UŚ

Czy wielcy pisarze to nieskazitelne autorytety? A może kryją w sobie sprzeczności i wady jak każdy z nas? Na tej lekcji przyjrzymy się Fiodorowi Dostojewskiemu – genialnemu, ale i kontrowersyjnemu twórcy. Odkryjemy jego słabości, nietypowe poglądy i życiowe dramaty, które wpłynęły na jego dzieła. To okazja, by spojrzeć na literackie ikony z innej perspektywy – bardziej ludzko i bez zbędnego patosu.

miniwykład z dyskusją

44

Rusyczymy w języku polskim

dr Aleksandra Krawuczka

Czy wiesz, że na co dzień nieświadomie używasz rosyjskich słów? Na tej lekcji odkryjemy, jak rusyczymy przeniknęły do języka polskiego i które z nich wciąż są popularne. Sprawdzimy, skąd się wzięły, jak zmieniły znaczenie i dlaczego niektóre z nich budzą kontrowersje. To świetna okazja, by spojrzeć na język z nowej perspektywy i dowiedzieć się, jak historia wpływa na nasze słownictwo.

miniwykład z ćwiczeniami

45

Od słów do obrazu – projekt „Kinopoezja”

dr Paulina Charko-Klekot

Czy wiersz można „zobaczyć”? Na zajęciach odkryjecie poezję rosyjską w nowym wymiarze – przez film. Dzięki projektowi „Kinopoezja” Anatolija Bielego połączymy słowo i obraz, analizując, jak wiersze ożywają na ekranie. To wyjątkowa okazja, by poczuć moc poezji i kina jednocześnie!

warsztaty

46**Bądź człowiekiem.
Trening kompetencji społecznych**

dr Agnieszka Lenart

Jak rozumieć innych i być lepiej rozumianym? Na tej lekcji dowiesz się, czym jest inteligencja emocjonalna i jak pomaga w codziennym życiu. Nauczysz się skutecznej komunikacji, radzenia sobie z emocjami i budowania relacji. To praktyczny trening kompetencji społecznych, który pokaże, że bycie człowiekiem to nie tylko wiedza, ale też empatia i umiejętność współpracy.

warsztaty

47**Z wizytą u Baby Jagi
i Kościeja Nieśmiertelnego –
główne postacie rosyjskiego folkloru**

dr Paulina Charko-Klekot

Czy Baba Jaga zawsze jest zła? Dlaczego Kościej jest nieśmiertelny? Na wykładzie poznacie tajemnice rosyjskiego folkloru i zobaczycie, jak legendarne postacie ożywają we współczesnych książkach. Na warsztatach zanurzą się w baśniowe opowieści, analizując ich znaczenie i wpływ na kulturę. Odkrycie magię dawnych legend w nowym świetle!

wykład z prezentacją lub warsztaty

48**Kultura w streamingu –
kino wschodniosłowiańskie
na międzynarodowym ekranie**

dr Anna Paszkowska

Czy filmy z krajów wschodniosłowiańskich podbijają międzynarodowe platformy streamingowe? Na tej lekcji przyjrzymy się, jak kino z Rosji, Ukrainy czy Białorusi trafia do globalnej widowni. Omówimy kulturowe motywy, które przyciągają widzów, oraz sposoby tłumaczenia filmów – od napisów po dubbing. To świetna okazja, by odkryć mniej znane, ale fascynujące produkcje i zobaczyć, jak zmienia się świat kina w dobie streamingu!

miniwykład z dyskusją

49**Jak rodzą się stereotypy?
Rosjanie, Ukraińcy i Polacy w sferze
wyobrażeń innych narodów**

dr Tomasz Bugaj

Skąd biorą się stereotypy i jak wpływają na nasze postrzeganie innych? Na tych zajęciach zajmiemy się analizą stereotypów dotyczących Rosjan, Ukraińców i Polaków. Prześledzimy ich źródła w historii, literaturze i kulturze, a także to, jak zmieniły się na przestrzeni lat. Zastanowimy się, dlaczego stereotypy mogą prowadzić do dyskryminacji i jak zwiększyć naszą świadomość społeczną.

miniwykład z dyskusją

50**Pierogi ruskie czy ukraińskie?
Słowiańskie przysmaki
przez pryzmat nazw**

dr hab. Oksana Małyś, prof. UŚ

Czy pierogi ruskie są naprawdę ruskie? A może ukraińskie? Podczas tej lekcji przyjrzymy się nazwom słowiańskich przysmaków i odkryjemy ich językowe tajemnice. Sprawdzimy, skąd pochodzą, jak zmieniły się ich znaczenia i czy da się je dobrze przetłumaczyć. Będzie to smakowita podróż przez historię, językoznawstwo i kulinarię.

miniwykład z prezentacją

Zapisy na zajęcia odbywają się za pośrednictwem formularza:<https://forms.gle/dY6EBE5HjkRAu8j97>

Po więcej informacji zapraszamy do kontaktu

Koordynatorki projektu
dr Gabriela Wilk
dr Alicja Mrózek
e-mail: filologia.rosyjska.wh@us.edu.pl

Wydział Humanistyczny
Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach
ul. gen. S. Grot-Roweckiego 5
41-200 Sosnowiec